

Preisz Györgyné Az Anyai Rokonsággal

Ez én vagyok az anyai rokonsággal. A kép Kállósemjénben készült 1937-ben. Az anyai nagypapát Strausz Jakabnak, a nagymamát Weisz Bettinek hívták. Kállósemjénben éltek, ez Szabolcs megyében, Nagykálló mellett van. Tipikus Szabolcs megyei magyar falu volt. Kis piszkos, koszos falu, fa kerítésekkel. Nem éltek külön [a zsidók], de eléggé volt zsidó élet, összejöttek a templomban. Nagyon szép volt a templom, és ott volt a főtéren. Az egyik oldalon volt ez az üzlet, ahol az Ella nének [anya testvérének] az üzlete volt, a másik oldalán volt a templom, s a harmadik oldalán meg volt a keresztény templom. Elég sok zsidó volt, és a környező tanyákról jártak be. Mint például az én nagynéném és a férje. Anyámnak kilenc testvére volt: négy fiú és öt lány. A legidősebb lány, Fanni Balkányban [Nagyközség Szabolcs-Ung vm.-ben, 1920-ban 5900 lakossal. -- A szerk.] élt. Gizi néni férjhez ment. Szabó volt a férje, nem tudott itt elhelyezkedni, és kimentek Párizsba. A férje természetes halállal halt meg. A fia, Laci a francia ellenállási mozgalomban vett részt, és mint ellenállót, azt hiszem, kivégezték. A lánya, Anna férjhez ment egy Klein Mihály nevű zsidóhoz. Két gyerekük lett, és Anna otthon volt. A gyerekei Izraelben vannak, de nem tartjuk velük a kapcsolatot. Hella férjhez ment Mórchoz, és Kállósemjénben nyitottak nekik a szüleik egy falusi mindeneseboltot [Kállósemjén gyorsan növekvő nagyközség Szabolcs-Ung vm.-ben, 1920-ban 2900, 1935 körül már mintegy 4000 főnyi lakossal. -- A szerk.]. A fűszertől kezdve, a szegtől a koporsóig minden volt benne. De úgy látszik, nem voltak jó kereskedők, mert nem tudtak belőle meggazdagodni. Volt egy fiuk, Tibor, aki zsákos lett. Aztán elvitték az egész családot 1944-ben. Aztán volt az Irma, és annak a férje Sanyi. Ők magyarosították magukat Glückről valamilyen más névre. Nekik volt négy gyerekük, három fiú és egy lány. Ők mind túléltek a háborút Pesten, és idősebb korukban kimentek Izraelbe, mert az egyik fiuk ott volt. Anyám legfiatalabb testvére, Aranka nagyon szép lány volt. A férje gazdálkodó volt, Kállósemjén mellett volt a pusztá, ott volt valami gazdatiszt. Ernő Nyíregyházán nősült. Ő tanult, és nem ügyvéd, mert annyira nem vitte, de valami hasonló volt. Két lánya volt, akik imádták apámat. Az egyik, az Éva nevű unokahúgom levelezett az apuval, és az apu mondta, hogy keresek neked egy férjet. Ez volt 1944-ben. És 1944-ben írt az Éva, és így írta alá, hogy 'szeretettel csókol a jövő nagymamája'. Fél év múlva halott volt. Anyám másik három fiútestvére, az Artúr, a Lajos és a Misi, mind ott éltek a szüleikkel

Kállósemjénben. Gazdálkodónak csúfolták magukat, de nem csináltak semmit tulajdonképpen. Aztán elvitték őket 1944-ben, mind meghaltak Auschwitzban.